

Briuselis, 2026 m. kovo 6 d.
(OR. en)

7049/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0052 (NLE)

SCH-EVAL 14
FRONT 58
IXIM 70
COMIX 66
CH
IS
LI
NO

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2026 m. kovo 5 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6474/26

Dalykas: Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo pateikiamos rekomendacijos dėl taisyklių veiksmų dideliems trūkumams, nustatytiems Portugalijos 2025 m. Šengeno vertinimo ataskaitoje dėl patikrinimų prie išorės sienų pagal Tarybos reglamentą (ES) 2022/922, pašalinti

Delegacijoms pridedamas 2026 m. kovo 5 d. Tarybos posėdyje priimtas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo pateikiamos rekomendacijos dėl taisyklių veiksmų dideliems trūkumams, nustatytiems Portugalijos 2025 m. Šengeno vertinimo ataskaitoje dėl patikrinimų prie išorės sienų pagal Tarybos reglamentą (ES) 2022/922, pašalinti.

Pagal 2022 m. birželio 9 d. Tarybos reglamento (ES) 2022/922 22 straipsnio 4 dalį ši rekomendacija bus perduota Europos Parlamentui ir nacionaliniams parlamentams.

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo pateikiamos rekomendacijos dėl taisomųjų veiksmų dideliems trūkumams, nustatytiems Portugalijos 2025 m. Šengeno vertinimo ataskaitoje dėl patikrinimų prie išorės sienų pagal Tarybos reglamentą (ES) 2022/922, pašalinti

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2022 m. birželio 9 d. Tarybos reglamentą (ES) 2022/922 dėl tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmo sukūrimo ir veikimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1053/2013¹, ypač į jo 22 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) pagal Reglamento (ES) 2022/922 4 straipsnio 3 dalies b punktą Komisija surengė neprograminį vertinimą, kad įvertintų Portugalijos išorės sienų valdymą ir atitinkamus Šengeno informacinės sistemos aspektus, visų pirma patikrinimų kertant sieną kokybę ir veiksmingumą, – atitinkamai 2025 m. gruodžio 15 ir 16 d. Lisabonos oro uoste ir Lisabonos uoste atlikti patikrinimai vietoje;
- (2) Lisabonos oro uostas yra itin svarbus erdvės be vidaus sienų veikimui ir saugumui, nes jis yra vienas iš svarbiausių oro sienos perėjimo punktų Šengeno erdvėje pagal keleivių srautą² ir skrydžių jungtis su Afrika ir Pietų Amerika, ypač Brazilija ir Angola – šalimis, kurioms būdinga didelė migracijos rizika. Nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. lapkričio 30 d. per Lisabonos oro uostą keliavo daugiau kaip 11,9 mln. Šengeno erdvei nepriklausančių šalių piliečių;

¹ OL L 160, 2022 6 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/922/oj>.

² Eurostato duomenimis, Lisabonos oro uostas yra aštuntas pagal keleivių skaičių Sąjungos oro uostas, 2024 m. aptarnavęs daugiau kaip 35 mln. keleivių.

- (3) per patikrinimus vietoje Lisabonos oro uoste nustatyta didelių Portugalijos vykdomų patikrinimų prie išorės sienų trūkumų, kuriuos lėmė labai prasta pirmos ir antros linijos patikrinimų kertant sieną kokybė, pernelyg ilgas laukimo laikas, taip pat sistemingas ir be išankstinio pranešimo vykdomas pasienio patikrinimų sušvelninimas, dėl kurio nevykdoma kontrolė išvykstant. Šie dideli su išorės sienų kontrole susiję trūkumai trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu daro arba gali daryti didelį neigiamą poveikį kitoms valstybėms narėms, taip pat Šengeno erdvės veikimui, keldami joje didelę saugumo riziką;
- (4) atlikusi vertinimą, Komisija nedelsdama informavo Portugaliją ir Tarybą apie nustatytus didelius trūkumus ir Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2026) 640 priėmė ataskaitą, kurioje nustatyti dideli trūkumai, susiję su patikrinimais prie išorės sienų;
- (5) Portugalija turėtų imtis taisomųjų veiksmų nustatytiems dideliems trūkumams pašalinti. Atsižvelgiant į Komisijos nustatytų faktų pobūdį, svarbu kuo greičiau pašalinti visus nustatytus trūkumus, kad Lisabonos oro uoste būtų skubiai užtikrinti vienodi aukšto lygio patikrinimai kertant sieną. Šiuo atžvilgiu pirmenybė turėtų būti teikiama tam, kad būtų įgyvendintos rekomendacijos, susijusios su patikrinimų kertant sieną kokybe, gebėjimu nustatyti dokumentų klastojimą, mokymais sienų kontrolės srityje ir žmogiškųjų išteklių skyrimu patikrinimams kertant sieną. Turėtų būti nustatyti proporcingi rekomendacijų įgyvendinimo terminai, kad būtų užtikrintas veiksmingas jų įgyvendinimas;
- (6) pagal Reglamento (ES) 2022/922 22 straipsnio 6 dalį, per vieną mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos Portugalija turi parengti visų rekomendacijų įgyvendinimo ir vertinimo ataskaitoje nustatytų didelių trūkumų pašalinimo veiksmų planą ir pateikti jį Komisijai ir Tarybai. Taryba nustato proporcingus rekomendacijų, susijusių su dideliais trūkumais, įgyvendinimo terminus;
- (7) veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitas Portugalija Komisijai ir Tarybai turėtų teikti kas tris mėnesius nuo pranešimo apie veiksmų plano peržiūros gavimą dienos iki tol, kol Komisija nuspręs, kad visos rekomendacijos yra visiškai įgyvendintos;
- (8) pagal Reglamento (ES) 2022/922 22 straipsnio 7 dalį pakartotinis vizitas rekomendacijų įgyvendinimo pažangai patikrinti turi būti surengtas ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos dienos, kai buvo atliktas vertinimas,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Portugalijos Respublika įgyvendina toliau nurodytas rekomendacijas, kad pašalintų Lisabonos oro uosto ir Lisabonos uosto vertinimo ataskaitoje nurodytus didelius trūkumus ir kitokią neatitiktį reikalavimams, taip pat atlieka su minėtomis sritimis susijusius patobulinimus.

Gebėjimas nustatyti dokumentų klastojimą

1. Užtikrinti, kad pakaktų kvalifikuotų dokumentų ekspertų, ir sukurti nacionalinius pajėgumus dokumentų klastojimui nustatyti.

Mokymas sienų kontrolės srityje

2. Integruoti bendrąją pagrindinę mokymo programą į Portugalijos valdžios institucijų, atsakingų už patikrinimus kertant sieną, mokymo sistemą; vykdyti privalomą mokymo, susijusio su patikrinimais kertant sieną, veiklą; vertinti besimokančių asmenų įgytų žinių lygį; ne vėliau kaip 2026 m. balandžio 30 d. pradėti reguliariai rengti kvalifikacijos kėlimo mokymus patikrinimų kertant sieną srityje.

Patikrinimų kertant sieną kokybė

3. Iki 2026 m. balandžio 30 d. užtikrinti sistemingus visų išorės sieną kertančių asmenų patikrinimus kertant sieną Lisabonos oro uoste.
4. Iki 2026 m. balandžio mėn. padidinti sienos apsaugos pareigūnų informuotumą apie rizikos profilius ir rodiklius ir užtikrinti, kad atliekant pirmos linijos patikrinimus būtų naudojami rizikos analizės produktai ir profiliavimo metodai.
5. Iki 2026 m. balandžio 30 d. užtikrinti, kad kontrolės kabinose būtų įdiegta įranga dokumentų klastojimui nustatyti, siekiant padėti pirmos linijos patikrinimus atliekantiems sienos apsaugos pareigūnams nustatyti dokumentų klastojimą.
6. Iki 2026 m. balandžio 30 d. užtikrinti, kad patikrinimai kertant sieną būtų sušvelninami tik išimtinėmis ir nenumatytomis aplinkybėmis, kad būtų užtikrinti sistemingi patikrinimai ir kad kartą per metus Komisijai būtų perduodama ataskaita dėl patikrinimų kertant sieną sušvelninimo atvejų.
7. Atlikti išsamius e. vartais besinaudojančių keleivių patikrinimus, kad būtų užtikrintas jų atvykimo sąlygų patikrinimas.

Tarpžinybinis bendradarbiavimas Lisabonos oro uoste ir Lisabonos uoste

8. Gerinti Portugalijos valdžios institucijų, atsakingų už sienų kontrolę, horizontalųjį koordinavimą ir tarpžinybinį bendradarbiavimą, kad būtų užtikrintas vienodų ir aukšto lygio patikrinimų kertant sieną įgyvendinimas.
 - **Sienų kontrolei Lisabonos oro uoste skirti žmogiškieji ištekliai**
9. Optimizuoti darbuotojų, atsakingų už patikrinimus kertant sieną, paskirstymą ir išdėstymą atsižvelgiant į dabartinius esamus ir naujus poreikius, kad būtų užtikrintas sistemingų ir veiksmingų patikrinimų kertant sieną įgyvendinimas.
 - **Patikrinimų kertant sieną Lisabonos oro uoste ir Lisabonos uoste kokybė**
10. Patvirtinti procedūrą, pagal kurią būtų slapta renkama informacija nustačius perspėjimų dėl atsargių patikrinimų e. vartuose Lisabonos oro uoste sutapimus, kad nebūtų pakenkta tų patikrinimų pobūdžiui.
11. Užtikrinti, kad pasienyje būtų išduodama vienoda viza ir kad sienos apsaugos pareigūnai būtų tinkamai informuoti apie vizų išdavimo procedūras, ir užtikrinti, kad vizos Sąjungos piliečių šeimos nariams būtų išduodamos nemokamai.
12. Užtikrinti, kad visa Šengeno informacinėje sistemoje esanti informacija būtų teisingai rodoma patikrinimų kertant sieną programėlėse, kad būtų galima veiksmingai atlikti pirmos linijos patikrinimus kertant sieną.

Rizikos analizė ir keitimasis informacija Lisabonos oro uoste ir Lisabonos uoste

13. Užtikrinti, kad būtų reguliariai rengiami rizikos analizės produktai.
14. Parengti ir įgyvendinti nacionalinę rizikos analizės mokymo programą, grindžiamą bendru integruotos rizikos analizės modeliu, ir užtikrinti, kad ji būtų prieinama analitikams visais lygmenimis.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė